

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/702/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613231422
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Sopková Maximová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7613231422.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu: Z. J. a.s., so sídlom: J. XX, 821 09 L., IČO: 35944471, proti žalovanej: P. H., nar. 7. 5. 1950, bytom R. X. Y., Y. X. X/X, právne zast.: JUDr. Miloš Taragel, advokát a JUDr. Natália Počubayová, advokátka so sídlom Starosaská 11, Spišská Nová Ves, o zaplatenie 28,88 Eur s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresný súd Spišská Nová Ves zo 4. júna 2014 č. k. 11C/71/2014-30

rozhodol:

M e n í rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy konania vo výške zaplateného súdneho poplatku za odpor 16,50 Eur a trovy právneho zastúpenia v sume 88,70 Eur na účet jej právneho zástupcu JUDr. Miloša Taragela do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy odvolacieho konania v sume 19,61 Eur na účet jej právneho zástupcu JUDr. Miloša Taragela do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Spišská Nová (ďalej len „súd prvého stupňa“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a rozhodol, že žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy konania vo výške zaplateného súdneho poplatku za odpor 16,50 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že predmetom konania je platenie koncesionárskych poplatkov za používanie rozhlasových a televíznych prijímačov, ktoré upravoval do 1.4.2008 zákon č. 212/1995 Z.z. o koncesionárskych poplatkoch a o zmene zákona č. 468/1991 Zb. o prevádzkovaní rozhlasového a televízneho vysielania v znení neskorších predpisov. Z prechodného ustanovenia § 13 ods. 7 zákona č. 68/2008 Z.z., ktorým bol zrušený zákon č. 212/1995 Z.z. o koncesionárskych poplatkoch vyplýva, že na vyberanie a vymáhanie koncesionárskych poplatkov, na ktoré vznikla platiteľovi povinnosť do 31.03.2008, je potrebné použiť predchádzajúcu právnu úpravu, teda zákon č. 212/1995 Z.z. o koncesionárskych poplatkoch v znení neskorších predpisov. V danom prípade bolo potrebné predmetnú vec posúdiť práve podľa predchádzajúcej právnej úpravy, pretože predmetom uplatneného nároku boli nezaplatené koncesionárske poplatky v období rokov 2003 a 2004. Poukázal preto na ust. § 3 ods. 1, 3, 6, 8, § 4 ods. 1, § 4a, § 8 ods. 2, 3, § 7 ods. 3 zák. č. 212/1995 Z.z., ďalej na ust. § 101 Občianskeho zákonníka a vzal za preukázané, že nárok žalobcu je premlčaný, avšak iba čiastočne za mesiac 7/2003. Žalobca však nespĺnil zákonom stanovenú podmienku uplatnenia predmetného nároku na súde, ktorou je preukázanie, že žalovanej bola výzva na úhradu nedoplatku doručená a že by následne márne uplynula lehota na dobrovoľné plnenie. Okrem toho je zrejmé z lustrácie v Registri obyvateľstva, že žalovaná je od 12.1.1986 prihlásená na adrese pobytu Spišská Nová Ves, Štúrovo nábrežie 9 a z tejto adresy boli koncesionárske poplatky riadne hradené. Na adrese Spišské Y., E. XX nikdy nebývala, išlo iba o chalupu využívanú sporadicky na relax. V konečnom dôsledku podľa § 526 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, žalobca kvalifikovane nepreukázal ani to, že Slovenský rozhlas žalovanej oznámil, že pohľadávku voči nej postupuje na žalobcu, t.j. že nastali právne následky

postúpenia pohľadávky a skutočnosť, že žalovaná má povinnosť plniť žalobcovi. Súd preto z uvedených dôvodov žalobu žalobcu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 150 ods. 2 O.s.p. a žalovanej, ktorá mala v konaní úspech, ich náhradu nepriznal, nakoľko má zato, že sa jedná o drobný spor a trovy právneho zastúpenia v konaní by boli skutočne neprimerané voči samotnej žalovanej pohľadávke. Priznal jej však právo na náhradu zaplateného súdneho poplatku za podaný odpor vo výške 16,50 Eur.

Uznesenie napadla včas podaným odvolaním žalovaná, a to v časti o náhrade trov konania, pričom uplatnila odvolacie dôvody podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a) a f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) v spojení s ustanovením § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p.

Žalovaná má za to, že v tomto spore súd nemal uplatniť moderačné právo súdu pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa § 150 ods. 2 O.s.p.. Ide o právo súdu, nie o jeho povinnosť, ktoré ak súd aplikuje, má svoje rozhodnutie riadne a presvedčivo odôvodniť a nemá k zníženiu resp. nepriznaniu trov konania úspešnému účastníkovi pristupovať svojvoľne, ako to súd urobil vo veci žalovanej, keď svoje rozhodnutie o trovách konania ani len neodôvodnil. Žalovaná vníma rozhodnutie súdu, ktorým jej nebola priznaná náhrada trov právneho zastupovania ako nespravodlivé, žaloba voči nej bola jednoznačne nedôvodná a bola zamietnutá na základe účinnej kvalifikovanej obrany žalovanej v konaní, ktorú si žalovaná nevedela sama zabezpečiť, a preto vyhľadala právnu pomoc a uhradila náklady za poskytnuté právne služby. Súd bez odôvodnenia, len všeobecným odkazom na ustanovenie zákona, procesný výsledok v spore odignoroval a napriek tomu, že žalobca sa uplatneného nároku nedomohol, odňal súd žalovanej právo na náhradu trov konania, čím jej znemožnil realizáciu procesných práv, ktoré jej Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jej práv a právom chránených záujmov.

Súd vôbec nezohľadnil okolnosti prípadu, ktorými sú charakter pohľadávok, ktoré žalobca vymáha, množstvo súdne uplatnených nárokov, postup žalobcu, ktorý bez akejkoľvek výzvy žalovanej na úhradu, ktorá tvorí aj hmotnoprávnu podmienku uplatnenia daného nároku, začal vymáhať pohľadávku v súdnom konaní, v ktorom neuniesol dôkazné bremeno.

Odvolateľka poukázala na Nález Ústavného súdu z 22. júna 2005, sp. zn. II. ÚS 56/05, v ktorom vyjadril právny názor, že v čl. 46 ods. 1 ústavy sa zaručuje základné právo na súdnu a inú právnu ochranu. Aj zákonná úprava platenia a náhrady trov konania obsiahnutá najmä v Občianskom súdnom poriadku určuje, či je základné právo na súdnu ochranu naplnené reálnym obsahom (čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 46 ods. 4 ústavy). Prítom treba dbať na to, aby nikto len z dôvodu, že uplatní svoje základné právo na súdnu ochranu, neutrpel materiálnu ujmu v dôsledku inštitútu platenia trov konania za predpokladu, že taký účastník konania bol úspešný, a to bez zreteľa na jeho postavenie v konaní (m. m. II. ÚS 56/05).

Ďalej poukázala na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 25. mája 2010, sp. zn. III. ÚS 144/2010, v ktorom konštatoval, že rozhodnutie krajského súdu týkajúce sa nepriznania náhrady trov konania úspešnému sťažovateľovi je v rozpore so zásadou spravodlivého súdneho konania obsiahnutou v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Všeobecný súd musí vykladať a používať ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť základné právo na súdnu ochranu bez zákonného podkladu. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že všeobecné súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O.s.p., obdobne IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04). Ústavný súd SR uviedol, že prax všeobecných súdov je jednotná v názore, že „aplikácia ustanovenia § 150 O.s.p. pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania a tiež na okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1. septembra 2000, sp. zn. M Cdo 14/99). „Účastníkovi, ktorý mal v konaní úspech, nemožno s odvolaním sa na § 150 nepriznať náhradu trov konania len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodovania v určitom druhu

nároku. Jeho použitie musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter“ (Zbierka súdnych rozhodnutí a stanovísk - judikát č. R 34/1982). „Nepriзнание náhrady trov konania podľa ustanovenia § 150 O.s.p. nemožno odôvodniť len všeobecným záverom hodnotiacim význam rozhodovania o určitom nároku“ (Zbierka súdnych rozhodnutí a stanovísk - judikát č. R 23/1989).

Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaná navrhuje, aby odvolací súd zmenil rozsudok okresného súdu v jeho napadnutej časti tak, že žalovanej v súlade s Vyhláškou č. 655/2004 Z. z. prizná náhradu trov prvostupňového konania vo výške 88,70 Eur v prospech JUDr. Miloša Taragela, advokáta na č.ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, vedený v R. sporiteľni, a.s., pobočka R. X. Y. do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia za tri úkony právnej služby á 16,60 Eur (prevzatie a príprava sporu, podanie odporu, účasť na pojednávaní dňa 04.06.2014), 3 x režijný paušál á 8,04 Eur a 20 % DPH 14,78 Eur, spolu: 88,70 Eur, resp. aby rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Žalovaná si uplatnila aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 19,61 Eur v prospech JUDr. Miloša Taragela, advokáta, v súlade s § 13a ods. 2 písm. b) Vyhl. č. 655/2004 Z.z., a to odmenu vo výške 1/2 základnej sadzby tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby (podanie odvolania) vo výške 8,30 Eur, 1 x režijný paušál á 8,04 Eur a 20 % DPH 3,27 Eur, spolu 19,61 Eur.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok vo výroku o trovách konania spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné.

V preskúmvanej veci žalobca uplatnil proti žalovanej nárok na zaplatenie koncesionárskych poplatkov za používanie rozhlasových a televíznych prijímačov, pričom súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a rozhodol, že žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy konania vo výške zaplateného súdneho poplatku za odpor 16,50 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, použijúc ustanovenie § 150 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“).

Podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Trovy vynaložené účastníkom konania v spore musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku, alebo ako v danom prípade, procesná obrana proti takémuto tvrdenému nároku.

Podľa ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p., ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať, alebo znížiť.

Citovaným ustanovením bol zákonom č. 384/2008 Z.z., účinným od 15. októbra 2008 novelizovaný Občiansky súdny poriadok, pričom je potrebné mať na zreteli, že zákon dáva „možnosť“, nie povinnosť, využitia moderačného práva súdu v drobných sporoch. V takom prípade nemusia byť dané dôvody hodné osobitného zreteľa a ani nemusí ísť o výnimočnú situáciu. Popri skutočnosti, že ide o drobný spor (§ 200ea), postačuje, ak trovy konania sú neprimerané pohľadávke. Posúdenie primeranosti medzi pohľadávkou (správnejšie medzi hodnotou predmetu sporu a medzi výškou trov), opätovne ponecháva zákonodarca na súdnu prax. Vzhľadom na sadzby súdnych poplatkov a výšku tarifnej odmeny advokátov, stanovené všeobecne záväznými predpismi, by však bolo zrejme nesprávne za neprimerané trovy konania vyhlásiť paušálne trovy, ktoré prevyšujú hodnotu predmetu sporu (komentár k O.s.p.). Samotný zákonodarca v dôvodovej správe k novele Občianskeho súdneho poriadku zákonom č. 384/2008 Z.z. uvádza, že obdobne ako v nariadení EP a Rady (ES) číslo 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, predkladateľ navrhol pristúpiť k zníženiu neprimeraných trov, ktoré sú voči pohľadávkou v drobných veciach neprimerané. V týchto konaniach trovy konania predstavujú niekoľko násobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka. Cieľom súdnych konaní v takýchto veciach má byť vymoženie pohľadávky s čo najnižšími nákladmi a nemôže prevažovať záujem na vedení konania z dôvodu, že ide o zaujímavé veci z hľadiska odmeny advokáta. Spoločnosti, ktoré takéto pohľadávky hromadne uplatňujú, majú možnosť výberu advokáta, ktorý pristúpi na uplatňovanie a vymáhanie takýchto pohľadávok za takých podmienok, že veriteľ nebude mať žiadnu ujmu a pre advokáta stále zostanú tieto veci vzhľadom na ich množstvo, zaujímavé.

Z uvedeného je možné vyvodiť, že zámerom zákonodarcu bolo skôr krátenie trov prípadne úspešných veriteľov, ktorí budú hromadne vymáhať svoje nároky v konaniach s nízkou hodnotou sporu, v konaní teda budú žalobcami, a nie žalovanými účastníkmi.

Vo všeobecnosti aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že je namieste náhradu trov konania nepriznať, alebo znížiť. Je vždy potrebné rozhodovať s prihliadnutím na konkrétne okolnosti daného prípadu, ako aj na to, aby sa dosiahol účel súdneho konania, ktorým je spravodlivé a zákonné rozhodnutie vo veci. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR spočíva na oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranné vo veci konať tak, aby bola jeho právu poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok Ústavy vykonávajú (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 Ústavy SR).

Výklad právneho predpisu nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení alebo bránení základného práva. Ústavný súd SR v náleze zo 17. decembra 2004, sp. zn. II. ÚS 31/04-30, okrem iného, uviedol: „Pri tomto výklade je potrebné venovať pozornosť zmyslu a účelu inštitútu náhrady trov konania. Výklad náhrady trov konania nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a v čl. 1 Dodatkového protokolu. Zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnému účastníkovi alebo účastníkov, ktorému to priamo priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musel alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusel zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Výnimky z tohto pravidla musí ustanoviť zákon (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy). Aj tieto výnimky sa musia uplatňovať len za splnenia všetkých zákonom ustanovených podmienok a skôr reštriktívne, napr. takou výnimkou je nepriznanie náhrady trov konania podľa § 150 O.s.p.“

Prvostupňový súd žalovanej priznal trovy konania znížené na 16,50 Eur, ktorý predstavuje zaplatený súdny poplatok. Prvostupňový súd sa teda pri rozhodovaní o trovách konania neriadil vyššie uvedenými právnymi predpismi a nevyvodil vo veci správny záver.

Aj keď sa v danom prípade jedná o drobný spor, odvolací súd dospel k záveru, že priznanie náhrady trov konania žalovanej iba za zaplatený súdny poplatok nie je správne a zákonné, zvlášť s prihliadnutím na skutočnosť, že spor nevyvolala žalovaná a trovy vynaložené v konaní boli účelné pri bránení jej práva. V tomto smere teda záver súdu prvého stupňa nebol správny.

Odvolací súd preskúmal vyúčtovanie trov konania žalovanej a dospel k záveru, že žalovanej opodstatnene vznikli trovy právneho zastúpenia za 3 úkony právnych služieb a 16,60 Eur (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie odporu a účasť na pojednávaní 04.06.2014), ďalej režijný paušál 3 x 8,04 Eur, ako aj 20 % DPH, čo spolu predstavuje sumu 88,70 Eur.

Odvolací súd, aj s ohľadom na vyššie uvedené právne úvahy a zásady, sa nestotožnil so záverom súdu prvého stupňa o opodstatnenosti zníženia trov konania žalovanej do tej miery, že budú skrátené o všetky trovy, ktoré jej vznikli z právneho zastúpenia. Odvolací súd v konštatuje, že trovy, ktoré žalovanej vznikli, je možné považovať za účelne vynaložené pri bránení jej práva na súde, pričom v spore bola žalovaná úspešná.

Trovy konania žalovanej spočívajú v zaplatenom súdnom poplatku vo výške 16,59 Eur a v trovách právneho zastúpenia v sume 19,61 Eur, ktorá náhrada bola priznaná žalovanej k rukám jej právneho zástupcu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, s poukázaním na citované zákonné ustanovenia, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o trovách konania, zmenil v súlade s ustanovením § 220 O.s.p..

Rozsudok, okrem výroku o trovách konania, nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods. 1, 3 O.s.p.), preto nebol v uvedenom rozsahu v odvolacom konaní preskúmaný.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnej žalovanej bola priznaná ich náhrada. Žalovanej vznikli trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 19,61 Eur spolu s DPH, ktoré pozostávajú z 1/2 základnej sadzby tarifnej odmeny za úkon právnej služby vo výške 8,30 Eur s DPH a režijného paušálu k právnemu úkonu vo výške 8,04 Eur (podanie odvolania).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.